

Notulen van de juryvergadering van de eerste editie van *M'illumino d'immenso*, de Internationale Prijs voor poëzievertaling van het Italiaans naar het Nederlands

Op 15 september 2025 om 16 uur hebben ondergetekende leden van de jury van de eerste editie van *M'illumino d'immenso*, Internationale Prijs voor Poëzievertaling van het Italiaans naar het Nederlands, uitgeschreven door het Italiaans Cultureel Instituut in Brussel en Laboratorio Trādūxit, virtueel deelgenomen aan een vergadering om een definitieve selectie uit te voeren.

De deelnemers hadden als opdracht om twee gedichten, gekozen door dichters Vanni Bianconi en Fabio Morábito, vanuit het Italiaans te vertalen:

1. “*L'amministratore mi svegliava inatteso, prima del viaggio, fino a farmi affondare...*” uit *Per un secondo o un secolo* van Maurizio Cucchi.
2. “*Quartine 92-99*” uit *Discorso senza un alito di vento* van Leopoldo Lonati

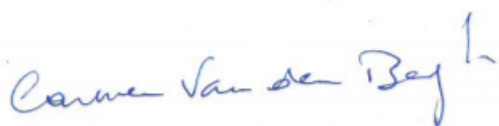
Aangezien de jury vooraf een preselectie van de vertalingen had uitgevoerd, heeft ze zich enkel geconcentreerd op de vertalingen die door minstens twee juryleden waren goedgekeurd.

Na een grondige analyse heeft de jury unaniem besloten de prijs toe te kennen aan vertaling nr. 4, die, na opening van de envelop met de “Persoonlijke gegevens” van de deelnemers, blijkt te zijn gemaakt door Ria Wijland.

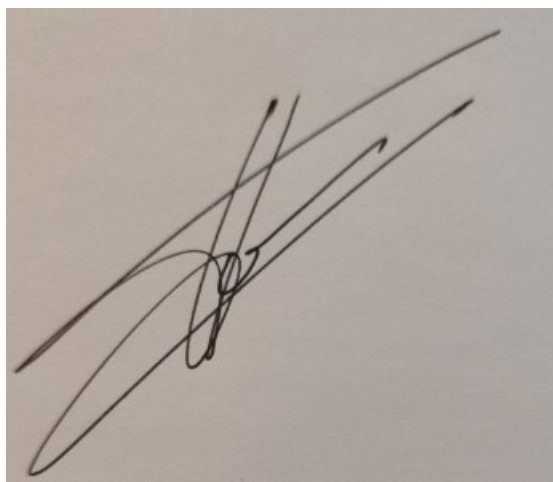
Aan de winnaar wordt een prijs toegekend van 250 euro (aangeboden door Laboratorio Trādūxit), een certificaat van erkenning en de publicatie van de vertalingen in o.a. *Biblit - Idee e risorse per traduttori letterari (Italia)*, *Istituto Italiano di Cultura di Bruxelles (België)*, *Karoo (België)* en *Specimen. The Babel Review of Translations (Zwitserland)*.

Brussel, 17 september 2025

Carmen Van den Bergh

Luigi Ianuzzi

De Jury

Carmen Van den Bergh

Carmen Van den Bergh is universitair docent Italiaanse letterkunde aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden. Binnen deze faculteit vervult zij de rol van voorzitter van de opleiding Italiaanse taal en cultuur en is zij tevens verantwoordelijk als track leader van de masteropleiding Literary Studies met specialisatie Italiaans. Voor haar aanstelling in Leiden was zij verbonden aan de KU Leuven in België en aan universiteiten in Milaan, waar zij eveneens onderwijs en onderzoek verrichtte. Naast haar academische werkzaamheden zetelt zij in het bestuur van de Internationale Vereniging van Italiaanse Professoren (AIPI), waar zij actief bijdraagt aan de bevordering en internationale uitwisseling van de Internationale Italianistiek. Binnen de AIPI is ze ook directeur van de AIPI Summer School, waarbij ze jaarlijks ook een prijs uitreikt aan het beste onderzoeksproject.

Luigi Iannuzzi

Luigi Iannuzzi is pedagogisch begeleider moderne vreemde talen bij Katholiek Onderwijs Vlaanderen, daarnaast freelance vertaler en specialist in taaltechnologie. Hij ondersteunt leerkrachten bij effectieve didactiek en materiaalontwikkeling en adviseert over het innovatieve gebruik van technologie in het taalonderwijs. Verder werkt hij

De bekroonde vertaalster

Ria Wijland (Amersfoort, Nederland)

Italiëkenner met specifieke interesse voor literatuur uit de eerste helft van de twintigste eeuw en het koloniale verleden. In 2020 studeerde ze cum laude af aan de Universiteit van Amsterdam met een scriptie over vertalingen van Ungaretti's *Mattina (M'illumino/ d'immenso)*. Ze vertaalde samen met Reinier Speelman de dichtbundel *I colloqui* (De gesprekken, 2024) van Guido Gozzano, die verscheen in de serie *I Quaderni di poesie* van het Italiaans Cultureel Instituut in Amsterdam. Verder werkte zij mee aan de vertaling van *Notti di pace occidentale* (Nachten van westelijke vrede, 2022) van Antonella Anedda, in dezelfde reeks. In 2022 verscheen haar Italiaanse vertaling van het gedicht *De weg naar Florence (La strada per Firenze)* van Onno Kusters in het artikel *Poeti olandesi contemporanei* in het tijdschrift *Letteratura e Pensiero*.

De te vertalen gedichten:

L'amministratore mi svegliava inatteso, prima del viaggio, fino a farmi affondare.

È stato così che li ho visti annidarsi orribili in gruppi sociali, negli angoli dei muri, marroni che quasi volavano come uccelli di Hitchcock, poltiglia schiacciata nei buchi in cucina, tra i sacchetti e i rifiuti.

È stato così che ho visto le unghie dei piedi ritorte, le unghie cerchiare di nero e gialle di fumo, le sedie spalmate di schifo, impiastrato per terra, le cicche, le scarpe e i vestiti a mucchi sul letto, sulle lenzuola fradice.

Attorno i vicini storpi che annusano, sul portone il camion rosso dei pompieri e le tue povere urla sulle scale, mentre ti portano via seduta,

piccolo corpo dal viso stravolto, depresso, che ogni tanto riesce a abbassarsi dolce per dirmi: «Mi ricordo di lui,

così maschio e gentile,

mi ricordo di te, che volavi al laghetto e alzavi le braccia, uccellino felice di vivere.

Io ti chiedo perdono, ma è andata così».

Maurizio Cucchi, *Per un secondo o un secolo*, Milano, Arnoldo Mondadori Editore, 2023.

92.

In balia d'acqua e vento dell'ombrello
disfatto mi rimasero le stecche.
Un grigio ragno a gambe all'aria e la tela
appesa a un ramo: nel cielo saettante.

93.

Di una muta effimera argilla, fragile
vaso, qualsiasi cosa – non importa
cosa – casualmente incrinata sposa
la pura incandescenza del momento.

94.

E l'avanzare continuo in un gioco
d'ombre quiete in qualche passo compiuto
e non compiuto nel barbaglio oscuro.
Un po' senza sapere e un po' senza capire.

95.

Il perché e il percome di quei ristagni
di quei calcinacci (sintagmi sparsi
sul fondo dell'anima) chi li indovina?
Delle parole è l'eco imprevedibile.

96.

E viene il vento, viene non invano
dall'asciutta acquasantiera del deserto.
Rosso boccio di rosa la parola
riaffiora (e boccheggia) tra le sterpaglie.

97.

In ogni angolo buio nidifica
la parola; in ogni specchio singhiozza.
Lacrima persa in un borboglio d'acqua,
ritrosa rondine che non sa dire.

98.

Le parole sono rimaste sole
nel cuore del poeta: non arrivano
alle labbra, alla punta della lingua.
Le parole sono rimaste sole.

99.

Come nascosta nel cuore un'antica
tela scolorita il calare del sole.
Ogni ora odora ancora di dolore.
Rossa brunisce l'orizzonte una rosa.

Leopoldo Lonati, *Discorso senza un alito di vento*, Bellinzona, Edizioni Casagrande, 2022.

De vertalingen van Ria Wijland:

De huismeester maakte me wakker, onverwachts, voor ik op reis ging, tot het me
te gronde richtte.

Zo kwam het dat ik ze zag, gruwelijk gespuis in kolonies weggedoken in de
hoeken van de kamer, bruine zwermen die doen denken aan de vogels van
Hitchcock, de in alle spleten van de keuken samengeperste smurrie, tussen de zakken
en het afval.

Zo kwam het dat ik de misvormde teennagels zag, de zwarte randen rond de nagels
die geel waren van het roken, de smerige stoelen, het vuil dat op de vloer
plakte, de peuken, de stapels schoenen en kleren op het bed,
op de voddige lakens.

Omringd door lamledige burens met hun minachtend gesnuif, de brandweerwagen
voor de deur en jouw deerniswekkende geschreeuw op de trap, terwijl ze je
zittend afvoeren,
een kleine gestalte met een ontredderd gezicht, terneergeslagen, dat er af en toe in slaagt
zich zachtjes naar me toe te buigen om te zeggen: "Ik herinner me hem,
zo mannelijk en vriendelijk,
ik herinner me jou, hoe je op de vijver afvloog met je armen gespreid, een vogeltje vol
levenslust.

Ik vraag je me te vergeven, maar zo is het gegaan."

Maurizio Cucchi, *Per un secondo o un secolo*, Milano, Arnoldo Mondadori Editore, 2023.

92.

Overgeleverd aan regen en wind, hield ik van de kapotte paraplu alleen het geraamte nog over.
Een grijze spin met haar poten omhoog en het web hangend aan een tak: in de lichtende hemel.

93.

Van een roerloos onbestendig stuk klei, een breekbare vaas, wat dan ook – maakt niet uit wat – willekeurig gebarsten paart het aan de pure gloed van het moment.

94.

En het voortdurende voortgaan in een stil schimmenspel in enkele voltooide en niet-voltooide stappen in verblindend licht donker.
Een beetje zonder het te weten of te begrijpen.

95.

Het hoe en het waarom van die poelen van dat puin (syntagma's over de bodem van de ziel verspreid) wie legt ze bloot?
Van woorden is de echo onvoorspelbaar.

96.

En de wind waait, hij waait niet voor niets vanuit het droge wijwaterbekken van de woestijn.
Rode rozenknop het woord bloeit weer op (en hapt naar lucht) tussen het struikgewas.

97.

In iedere onverlichte hoek nestelt het woord; in iedere spiegel snikt het.
Een traan gaat verloren in het borrelend water, een schuwe zwaluw die niet spreken kan.

98.

Gesmoord zijn de woorden achtergebleven in het hart van de dichter: ze bereiken de lippen niet, niet het puntje van de tong.
Gesmoord zijn de woorden achtergebleven

99.

Als in het hart verborgen een oud verkleurd doek de ondergaande zon.
Ieder uur geurt nog steeds naar verdriet.
Dieproud kleurt de horizon een roos.